

Vanhusten laitospaikat turvattava

Useissa kunnissa joudutaan säästöjen aikaansaamiseksi karsimaan sosiaali- ja terveystoimen määrärahoja kaikkein eniten. Näin myös vanhusten – ja omaishoitajien kohdalla. Vanhukset yritetään toisaalta pitää mahdollisimman kauan kotona jolloin tässä on selvä ristiriita kun samaan aikaan karsitaan määrärahoja vanhusten hoidosta sekä vähennetään laitospaikkojen rakentamista. Kotikunnassani Vantaalla kokoomus halusi kokonaan lopettaa laitospaikkojen rakentamisen. Valtuuston demariryhmä sai tämän kuitenkin estettyä tiukoissa neuvotteluissa Vantaa sopimuksesta ja nyt laitospaikkojen rakentamista vain hidastetaan.

Yksin asuvat vanhukset joilla on muistihäiriö, - tai muita vakavia sairauksia ovat usein kaikkein vaikeimmassa asemassa koska fyysisesti voisivat ehkä olla kotona mutta henkisesti eivät kestä yksinoloa. Tässä ei auta hoitajan tai avustajan käynti useitakin kertoja päivässä. Omaiseltaan, jos heitä yleensä on, eivät aina voi olla paikalla ja tuntevat huonoa omaatuntoa sen tähden. Vuorokaudessa on kuitenkin 24 tuntia.

Hätäntyneet vanhukset häiriköivät naapureita ja soittelevat hätäkeskukseen usein vain tavoittaakseen jonkun jolle puhua. Turhat ambulanssikäynnit rasittavat tärkeää pelastuspalvelua ja lisäksi vanhuksen kukkaroa. Häiriköinnin takia heille määrätään rauhoittavia lääkkeitä josta seurauksena makaavat masentuneena kotonaan sängyssä ja puolipökerryksissä kaiken aikaa. Onnettomuuksien vaara kasvaa ja kaatumiset ovat yleisiä tapaturmia.

Vanhusten kohtelussa sairaalakäyntien aikana on tapahtunut useita anteeksiantamattomia virheitä. Vanhus saatetaan lähettää kotiin sairaalasta ilman hakijaa ja ilmoittamatta omaisille vaikka keskellä yötä tyhjän kotiin. Taksimiehen vastuulle ei vanhusten kotiin pääsemisen varmistamista pidä jättää. Tästä pitäisi laatia selvät lakiin perustuvat ohjeet sairaaloille ja terveydenhoitohenkilökunnalle.

Tätä on omaisten ja läheisten kauhea katsella ja kun laitospaikkoja ei ole niin mitään ei voi tehdä.

Tietenkin ne joilla on varaa voivat hoitaa asian rahalla ja siihen kai pyritään palveluseteleiden käyttöön ottamisessa kaikessa laajuudessaan. Mutta vähävaraisia tämä ei auta.

Laitoshoitoon sijoittamisessa pitäisi ottaa huomioon muutkin kuin näkyvät fyysiset sairaudet. Koti ei aina ole paras mahdollinen paikka ja vanhus saattaa muuttua aivan toiseksi henkilöksi päästessään hoitoon jossa hän tuntee olevansa turvassa ja muiden ihmisten seurassa.

Vanhuksien laitoshoitopaikkoja tulee jatkossakin rakentaa riittävästi tai ostopalveluna huolehtia paikkojen saatavuudesta. Valvontaa pitää hoitopaikoissa lisätä jotta vanhuksilla on inhimilliset olot, mahdollisuus ulkoiluun ja virikkeitä. Ongelma ei häviä se lisääntyy.

21.11.2009. Tarja Eklund